

*Водоп'ян М.В., ст. гр.ФК-11-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. каф. ЕАіФ Герасимова І.Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В ХХІ ст. навколишнє середовище нашої планети неухильно погіршилося внаслідок антропогенного впливу. Сучасна екологічна ситуація в Україні, особливо в районах та центрах надмірної концентрації підприємств важкої індустрії вважається складною. Проблема стосунків між природою та суспільством дедалі загострюється.

Екологічна безпека є однією зі складових національної безпеки країни. Екологічну безпеку в широкому значенні можна визначити як стан захищеності життєво важливих інтересів та потреб особи, суспільства, держави, людства в цілому, біоти Землі від несприятливого впливу навколишнього середовища, зумовленого природними (біотичним і абіотичними) та антропогенними факторами.

Відповідно ст.7 Закону України «Про основи національної безпеки України» на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами екологічної безпеки є: [1]

- значне антропогенне порушення і техногенна перевантаженість території України, зростання ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характерів;
- нераціональне, виснажливе використання мінерально-сировинних природних ресурсів як невідновлюваних, так і відновлюваних;
- неподоланність негативних соціально-екологічних наслідків Чорнобильської катастрофи;
- погіршення екологічного стану водних басейнів, загострення проблеми транскордонних забруднень та зниження якості води;

- загострення техногенного стану гідротехнічних споруд каскаду водосховищ на р. Дніпро;
- посилення впливу шкідливих генетичних ефектів у популяціях живих організмів, зокрема генетично змінених організмів, та біотехнологій;
- застарілість та недостатня ефективність комплексів з утилізації токсичних і екологічно небезпечних відходів та ін.;

Результати моніторингу показників, що впливають на екологічне становище в Дніпропетровській області показують, що за рахунок високого рівня урбанізації та індустріалізації виник цілий комплекс проблем. Майже вся територія області відноситься до категорії дуже забрудненої, а більше третини – до надзвичайно забрудненої.

Обсяг валових викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря Дніпропетровської області від стаціонарних та пересувних джерел забруднення в останні роки складає біля 1 млн. т., що становить 17 % від загальнодержавних [2].

Основні забруднювачі атмосфери м. Дніпропетровська - це «Придніпровська ТЕС», ВАТ «Нижньодніпровський трубопрокатний завод», ВАТ «ДМЗ ім. Петровського», ВАТ «Дніпрококс», ВАТ «Дніпрошина».

Загальний стан екологічної безпеки в Україні, в т.ч. Дніпропетровської області є досить складним. Сталий розвиток України та її національна безпека можливі лише за умови збереження природних систем. Для цього необхідно формувати й послідовно реалізовувати єдину національну екологічну політику, спрямовану на раціональне використання природних ресурсів.

Тому головні завдання держави в сфері екологічної безпеки повинні бути спрямовані на стабілізацію і поліпшення стану навколишнього природного середовища з метою гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованих системи природокористування та збереження природних екосистем.

Список літератури:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
2. Державна екологічна інспекція в Дніпропетровській області [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://www.deidnepr.dp.ua/headings/>